

**PLANY I ZAMIERZENIA
MIĘDZYNARODOWEGO
CENTRUM KULTURY**

—

2012

WSTĘP

Dwudziesty pierwszy rok działalności Międzynarodowego Centrum Kultury będzie rokiem trudnych, ale ważnych pytań. Wywołała je poniekąd wystawa otwarta w Galerii mck jeszcze w roku 2011. W *Polowaniu na awangardę. Zakazanej sztuce w Trzeciej Rzeszy* podejmujemy kwestię tragicznego splotu polityki i sztuki. Czy da się pogodzić te obie sfery ludzkiego działania? Czy napięcie między nimi nieuchronnie przerażać się musi w konflikt? Pragniemy z wielu stron przyjrzeć się tej relacji w wiosennym numerze kwartalnika „Herito”. Chcemy też zapytać, jak dziś wygląda nasza troska o ponadczasową wartość kultury i dziedzictwa w zderzeniu z doraźnością polityki, inicjując zarazem dialog z białoruskimi partnerami, w ramach polsko-białoruskiego okrągłego stołu poświęconego praktycznym i teoretycznym aspektom szeroko pojętej ochrony dziedzictwa kulturowego. Stykowi polityki, kultury i ekonomii poświęcone będzie ponadto międzynarodowe seminarium *Art meets business. Partnership?*

Dziś doświadczamy coraz szybszego ześlizgiwania się teraźniejszości w przeszłość historyczną. Żyjemy w czasie pamięci. Jeszcze dwie dekady temu najbliższym sąsiadem Polski na zachodzie była Niemiecka Republika Demokratyczna, tę niedawną rzeczywistość przywoła wystawa *NRD. Opowieści z kraju, którego już nie ma*. Kraje, które pojawiają się i znikają to swego rodzaju fenomen naszej części Europy, a zarazem temat letniego numeru „Herito”. Bez pamięci nie da się mówić o dziedzictwie – to dwa nierozzerwalnie związane pojęcia. Jak ewoluowały i jak je dziś definiujemy, o tym pragniemy dyskutować w międzynarodowym gronie badaczy dziejów Polski, a także na łamach „Herito”. Ponadto świadectwem ważnego polskiego głosu w tej dyskusji, a zarazem szczególnym hołdem pamięci będzie publikacja zebranych esejów profesora Andrzeja Tomaszewskiego.

Centrum od początku było i jest swoistym polskim obserwatorium przemian i inicjatyw kulturalnych w Europie Środkowej, toteż na zakończenie 2012 roku pragniemy zwrócić się ku naszym południowym sąsiadom. Wystawa prac Andy’ego Warhola będzie zarazem próbą przywołania słowackiego kontekstu jego twórczości, a na łamach „Herito” zagoszczą najwybitniejsi słowaccy intelektualiści.

Dyrektor mck – prof. dr hab. JACEK PURCHLA

MIĘDZYNARODOWE CENTRUM KULTURY

Międzynarodowe Centrum Kultury zainauguowało działalność 29 maja 1991 roku podczas odbywającej się w Krakowie Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (КВВЕ), na której po raz pierwszy po upadku Żelaznej Kurtyny przedstawiciele państw Wschodu i Zachodu debatowali o sprawach kultury i dziedzictwa. Od początku istnienia мск mieści się w zabytkowej, pamiętającej czasy średniowiecza, kamienicy „Pod Kruki” przy Rynku Głównym. Położenie w centrum Krakowa, a zarazem w sercu środkowej Europy, ułatwia realizację naszej misji, polegającej na wspieraniu kulturalnej integracji Europy i ochrony jej dziedzictwa kulturowego.

Działalność мск skupia się na wielowymiarowym podejściu do dziedzictwa kulturowego. W obrębie zainteresowania instytucji znajdują się: • dorobek cywilizacji europejskiej • wielokulturowość Europy Środkowej • tożsamość i pamięć historyczna • dialog kultur i społeczeństw • ochrona zabytków • polityka kulturalna • fenomen miasta historycznego, a także • geneza i rozwój nowoczesnej sztuki. Hasłem wywoławczym działalności мск jest interdyscyplinarność. Instytucja działa na wielu polach, łączy różne punkty widzenia, korzysta z dorobku wielu dziedzin, by w sposób jak najbardziej szeroki, a równocześnie spójny i obiektywny móc dzielić się wiedzą z zakresu dziedzictwa kulturowego w wymiarze uniwersalnym.

мск jest narodową instytucją kultury o charakterze naukowo-badawczym, edukacyjnym i informacyjnym. Dwadzieścia lat działalności to: • 123 wystawy prezentujące najważniejsze zjawiska ze świata sztuki i architektury • 100 międzynarodowych konferencji i seminariów, których uczestnikami byli przedstawiciele większości krajów europejskich i wielu pozaeuropejskich • 63 międzynarodowe programy edukacyjne, w których wzięło udział 2150 uczestników z większości krajów europejskich, Ameryki Północnej i Południowej, Azji i Afryki • działające od 2001 roku podyplomowe studia Akademia Dziedzictwa • 260 publikacji w języku polskim i obcych wersjach językowych • specjalistyczny księgozbiór liczący ponad 26 000 woluminów • projekty badawcze realizowane we współpracy z partnerami polskimi i zagranicznymi • aktywne uczestnictwo w gremiach międzynarodowych i sieciach kulturalnych.

WSPÓŁCZESNA ARCHITEKTURA NORWESKA 2005–2010

14 lutego – 1 kwietnia

Wystawa przygotowywana we współpracy z Muzeum Architektury w Oslo prezentuje najlepsze projekty architektów norweskich z lat 2005–2010, które bez wątpienia przyniosły im światowy rozgłos. Uznanie to wynika z wypracowanej przez lata specyficznej filozofii architektury czerpiącej impulsy z rodzimej tradycji, wpisującej się w kontekst naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystującej naturalne materiały, niezwykle racjonalnej, ale zarazem pięknej w swej prostocie i logice. Na zdjęciach, planach, rysunkach i wizualizacjach podziwiać można między innymi architektoniczną oprawę norweskich Narodowych Szlaków Turystycznych, jak np. przystanek Akkarvikodden, szlak Lofoty – projektu Mantheya Kuli czy punkt widokowy Sohlbergplassen – projektu Carla Viggo Holmebakka, a także Juvet Landscape Hotel i klasztor cysterek w Tautrze – projektu pracowni Jensen & Skodvin, Dom Nauczyciela w Oslo – projektu pracowni Element Arkitektur AS, czy Ambasadę Królestwa Norwegii w Katmandu – autorstwa Kristin Jarmund. Na wystawie pojawia się również tak znana realizacja jak gmach Narodowego Teatru Opery i Baletu w Oslo (biuro projektowe Snøhetta), nagrodzony prestiżową Mies van der Rohe Award 2009 – europejską nagrodą dla najlepszej realizacji w dziedzinie architektury współczesnej.

WIERNOŚĆ OBRAZÓW. FOTOGRAFIE I FILMY RENÉ MAGRITTE'A

18 kwietnia – 10 czerwca

René Magritte to jeden z najbardziej znanych twórców z kręgu surrealizmu. Nazywany „autorem słów i rzeczy” malował poetyckie, przepiękne nastrojową atmosferą obrazy, na których zwykłym z pozoru przedmiotom przydawał niezwyklej i intrygującej aury. Dowcipne, niekiedy niepokojące przedstawienia stanowiły ciągłą grę artysty z tym, co realne i tym, co wyobrażone. W ten sam sposób traktował fotografię, choć stanowi ona mniej znaną część jego dorobku.

W prezentowanym cyklu kilkudziesięciu zdjęć, powstałych w latach 1925–1955, oraz wybranych filmach element artystycznej kreacji łączy się z prywatnym, intymnym światem twórcy i jego najbliższych. Magritte przedstawiał przede wszystkim żonę – zarazem mużę i jedyną modelkę, Georgette, oraz przyjaciół – poetę Louisa Scutenaire'a, poetę i filozofa Paula Nougé oraz pisarkę Irène Hamoir.

Wystawa realizowana w ramach Programu Wykonawczego na lata 2011–2013 do Umowy o współpracy między Rządem RP a Rządem Wspólnoty Francuskiej Belgii i Rządem Regionu Walonii oraz w ramach Umowy o współpracy między Rządem RP a Komisją Wspólnotową Francuską Regionu Stołecznego Brukseli (COCOF).

NRD. OPowieści z kraju, którego już nie ma

22 czerwca – 2 września

Niezwykła kronika codziennego życia w Niemieckiej Republice Demokratycznej – nieistniejącym już państwie, które powstało 7 października 1949 roku na terenie byłej radzieckiej strefy okupacyjnej i funkcjonowało do upadku muru berlińskiego. (Likwidacja NRD nastąpiła 3 października 1990).

Na 170 czarno-białych fotografiach pojawia się, uchwycona z nutą ironii, szara codzienność wschodnich Niemiec. Ich autorami są wybitni fotograficy związani z prestiżową agencją Ostkreuz – Sibylle Bergmann, Harald Hauswal, Ute Mahler, Werner Mahler i Maurice Weiss. Rejestrowali oni rzeczywistość w sposób daleki od wytycznych socjalistycznej propagandy. Nawet w fotografiach z oficjalnych wydarzeń politycznych i społecznych, potrafili obnażyć całą absurdalność i fasadowość obowiązującego systemu.

Prezentowane prace pochodzą ze zbiorów Buchsteiner Art Management w Tybindze.

JOANNA PIECH. GRAFIKA. GRAND PRIX MTG 2009

15 września – 18 listopada

Prezentacja wieloletniego dorobku Joanny Piech – laureatki Grand Prix Międzynarodowego Triennale Grafiki Kraków 2009 – obejmuje kilkadziesiąt prac, w tym nagrodzone grafiki *Czas na spacer* i *Wiem wszystko*.

Joanna Piech uprawia grafikę warsztatową, głównie linoryt i drzeworyt. Powstałe w różnych okresach twórczości dzieła odzwierciedlają ewolucję zainteresowań artystki, ale i powracanie pewnych motywów. Przeobrażeniu ulega technika, artystka sięga po coraz większe formaty, trwa jednak w monochromatycznej skali, nieomal zawsze buduje tkankę obrazu ze szczelnej siatki kresek i punktów sprawiających wrażenie pulsowania materii. Ludzka postać jest nieodłącznym motywem grafik Joanny Piech.

Wystawa przygotowywana we współpracy ze Stowarzyszeniem Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie.

WITOLD SKULICZ. GRAFIKA NADE WSZYSTKO...

13 września – 18 listopada

Witold Skulicz (1926–2009) wybitny grafik, profesor Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, inicjator i współtwórca Międzynarodowego Biennale Grafiki w Krakowie oraz Prezes Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie, toteż prócz graficznego *oeuvre* Witolda Skulicza wystawa przypomina również jego działalność jako entuzjasty, znawcy i propagatora grafiki.

Ekspozycja prezentuje przekrój twórczości Witolda Skulicza, odzwierciedla pasjonującą drogę dochodzenia do ostatecznych rezultatów – przeplatających się motywów figuralnych i abstrakcyjnych, które polaryzują wewnętrzny świat artysty – co pozwala podążać za niespokojnym i dynamicznym umysłem artysty poszukującego. Jego cykle graficzne – pełne zmagania z tematem i sobą samym – świetnie odzwierciedlają mnogość impulsów, głębię przeżyć i temperament eksperymentatora.

Wystawa przygotowywana wspólnie z Akademią Sztuk Pięknych w Krakowie i Stowarzyszeniem Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie.

ANDY WARHOL. KONTEKSTY

11 grudnia 2012 – 10 lutego 2013

Andy Warhol jest uznawany za czołowego przedstawiciela pop-artu i jednego z najważniejszych twórców XX wieku. Należy do tych artystów, których twórczość i ekscentryczny styl bycia na stałe zapisały się w masowej świadomości.

Z upodobaniem portretował gwiazdy szklanego ekranu, znanych polityków, symbole amerykańskiej kultury popularnej. Wystawa gromadzi kilkadziesiąt serigrafii, a także fotografie i pamiątki rodzinne, stając się zapisem fascynacji artysty i jego ewolucji twórczej, a zarazem lustrem czasów, w których żył.

Wystawa przygotowywana we współpracy z Muzeum moderného umienia Andyho Warhola w Medzilaborcach.